

آیین نامه مدیریت ایمنی بر حمل و نقل

رئیس جمهور آیین‌نامه‌های را ابلاغ کرد که بر اساس آن راهکارهای لازم برای کاهش سوانح رانندگی و امداد رسانی و افزایش ایمنی حمل و نقل، ارتقای ایمنی وسایط نقلیه، و بهسازی راهها، فرهنگ‌سازی، ارتقای آموزش همگانی و اصلاح رفتار پرخطر رانندگان هماهنگی‌ها و اقدامات مدیریتی تعیین شده است.

بر اساس این آیین‌نامه، وزارت راه و ترابری موظف است برای افزایش ایمنی راههای برون‌شهری اقداماتی از قبیل شناسایی نقاط پر تصادف به تفکیک حوزه‌های جغرافیایی، تعیین اولویت‌ها و ارائه برنامه زمان بندی‌شده سالانه برای انجام اقدامات ایمن‌سازی آنها، درجه‌بندی ایمنی راههای کشور و بازدید ایمنی راههای موجود و انجام اقدامات ایمن‌سازی با اولویت اقدامات کم هزینه مهندسی، بازرسی ایمنی راهها در مرحله مطالعاتی، آرام‌سازی تردد خودروها در فواصل معین قبل از ورود به نقاط پر تصادف حوزه‌های جغرافیایی، تأمین، نصب و مدیریت دوربین‌های کنترل سرعت با قابلیت انتقال خودکار اطلاعات ثبتی آن به اولین پاسگاه پلیس در مسیر به منظور توقف و اعمال قانون راننده متخلف در اولین پاسگاه بعدی، تأمین و نصب دستگاههای (GPS) موردنیاز برای تجهیزگشتها و کارشناسان رسیدگی به تصادفات، به منظور ثبت مختصات دقیق محل تصادف در سیستم جامع اطلاعات تصادفات، الزام رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومی برای نصب و عملیاتی نمودن (GPS)، مکان‌یابی و توسعه هدفمند تیر پارک‌ها و مجتمع‌های خدمات رفاهی بین راهی با لحاظ نمودن اولویتهای تعریف شده در طرح جامع مجتمع‌های خدمات رفاهی و الزام به تأمین محل استقرار تیم‌های عملیاتی دستگاههای مؤثر و الزام رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومی به داشتن تجهیزات موضوع آیین‌نامه حمل بار و مسافر و مدت لغو پروانه فعالیت و تعطیلی مؤسسات حمل و نقل جاده‌ای و نیز ارائه آموزش‌های موردنیاز برای استفاده صحیح و مؤثر از آنها انجام دهد. وزارت راه همچنین موظف است آموری مانند کنترل ساعات کاری رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومی، نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی، اعمال مقررات بازدارنده تعریف شده در دستورالعمل صدور، تمدید، تعویض و لغو برگ فعالیت رانندگان حمل و نقل بار و مسافر برون‌شهری، ارزیابی مستمر عملکرد شرکتهای حمل و نقل عمومی در زمینه رعایت اصول ایمنی ترافیکی، بهره‌گیری از رانندگان واجد شرایط ناوگان حمل و نقل عمومی در امداد افتخاری به مجروحان و اطلاع‌رسانی سریع تصادفات به مراکز پلیس، اورژانس، راهداری و هلال‌احمر با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، تهیه و اجرای طرح کنترل دوره‌ای سلامت، مهارت و صلاحیت رانندگان سیستم حمل و نقل عمومی بعد از اخذ گواهینامه با همکاری پلیس راهنمایی و رانندگی و وزارت بهداشت، تدوین برنامه عملیاتی جامع به منظور تجهیز تیم‌های متخصص مقابله با مواد خطرناک در سطح راهها، ساماندهی و نظارت بر عملکرد مراکز امداد خودرو و یکدک‌ش‌ها و مکان‌یابی و تجهیز راهها به تابلوهای پیام متغیر خبری را برای افزایش ایمنی راههای برون‌شهری انجام دهد.

همچنین وزارت کشور موظف است برای افزایش ایمنی شبکه معابر شهرها و حومه از طریق شهرداری‌ها اقداماتی از قبیل شناسایی موقعیت وقوع تصادفات کاربران آسیب‌پذیر مانند موتورسواران و عابران پیاده و نقاط حادثه‌خیز شهرها و حومه آنها و ایمن‌سازی این نقاط با اولویت اقدامات کم‌هزینه مهندسی، تأمین ایمنی عبور و مرور در محدوده‌های اجرای عملیات عمرانی مطابق ضوابط مشخص شده در آیین‌نامه ایمنی راه، مکان‌یابی و تجهیز شبکه به تابلوهای پیام متغیر خبری، ساماندهی و نظارت بر عملکرد مراکز امداد خودرو و یکدک‌ش‌ها و تقویت و تجهیز تیم‌های متخصص مقابله با مواد خطرناک را انجام دهد.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است برای اجرای این آیین‌نامه ضمن حضور در تمامی حوادث رانندگی اطلاع‌رسانی شده، زمان رسیدن بر بالین مصدوم را در شهرها در هشتاد درصد (80%) موارد به کمتر از (8) دقیقه و در جاده‌ها در هشتاد درصد (80%) موارد به کمتر از (15) دقیقه برساند.

بر اساس این آیین‌نامه، مهمترین وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در مدیریت فوریت‌های پزشکی شامل اصلاح و افزایش ظرفیت شبکه ارتباطی اورژانس کشور، به‌کارگیری نیروهای دارای صلاحیت علمی در مراکز و پایگاههای اورژانس، تجهیز و نوسازی ناوگان آمبولانس کشور با توجه به اقلیم هر استان و گسترش خدمات امداد هوایی، برگزاری دوره‌های آموزش عمومی، با هدف ارتقای سطح آگاهی مردم در خصوص امداد رسانی و آشنایی با کمک‌های اولیه برای رسیدگی به مصدومان تصادفات، پایش مستمر حوادث ترافیکی و ارائه خدمات به مصدومان و هماهنگی‌های درون و فرابخشی برای رفع مشکلات احتمالی، برنامه‌ریزی در راستای هماهنگی و ارتباط مستمر با مراکز مسؤول پایش حوادث جاده‌ای و همچنین سهولت ارتباط مددجویان با مراکز ارتباطات و پیام می‌شود.

بر این اساس، وزارت بهداشت موظف است ضمن تجهیز پایگاهها و تبیین فرآیندهای خدمات فوریت‌های پزشکی در سطح پایگاههای جاده‌ای و شهری برای افزایش توانمندی پایگاهها در خصوص ارائه خدمات به حادثه‌دیدگان بر اساس استانداردهای جهانی به صورت زمینی و هوایی، برنامه‌ریزی برای ایجاد سامانه تروما در راستای دستیابی به ساعت طلایی و راه‌اندازی بانک اطلاعاتی خدمات فوریت‌های پزشکی در حوادث رانندگی، ارزیابی صحنه قبل از ورود به صحنه از طریق کارشناسان مرکز ارتباطات و بعد از ورود به صحنه از طریق تکنسین اورژانس، اقدامات لازم را برای کنترل صحنه و شناسایی سایر نیروهای امدادی حاضر در صحنه با هدف همکاری و تعامل با آنان برای مدیریت مؤثر خدمات فوریت‌های پزشکی، بررسی صحنه از نظر نیاز به تشکیل ناحیه‌های داغ، گرم، سرد و تشکیل نقطه جمع‌آوری مصدومین در حوادث پرتلفات و انجام تریاز (start) و کمک‌های اولیه و در نهایت انتقال مجروحین و حمل مناسب اجساد متوفیان ناشی از تصادفات رانندگی در خارج از حریم شهرها با استفاده از پوشش مناسب حمل جسد انجام دهند.

بر این اساس، سازمان امداد و نجات جمعیت هلال‌احمر موظف است اقداماتی از قبیل مدیریت بهینه امکانات و تجهیزات و مکان‌یابی پایگاههای ثابت و سیار هلال‌احمر و نحوه استقرار آنها در تقاطع پرتصادف حوزه‌های جغرافیایی، استقرار نیروهای

هلالاحمر در پاسگاهها و اتاقک‌های پلیس راهور ناجا و انجام عملیات جستجو و نجات مصدومین و مجروحین گرفتار شده در حوادث رانندگی و ارائه طرح عملیاتی و همچنین اسکان اضطراری سانحه‌دیدگان را انجام دهد.

بر این اساس، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است ضمن نصب تجهیزات مخابراتی لازم به منظور پوشش کامل شبکه، از طریق شناسائی نقاط کور شبکه مخابراتی (G.S.M) در تمامی راههای برون‌شهری و درون‌شهری بویژه حوزه‌های جغرافیایی و در حوزه (30) کیلومتری شهرها در سطح استانها، تأمین بسترهای مخابراتی مورد نیاز برای ایجاد و راه‌اندازی فرماندهی صحنه تصادف و همکاری و اقدام لازم در رابطه با ایجاد فرکانس مشترک ارتباطی بین پلیس راه، سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، اورژانس و سازمان امداد و نجات جمعیت هلالاحمر، اقدامات لازم را برای تأمین بستر مخابراتی مورد نیاز به منظور راه‌اندازی سیستم جامع تصادفات برای پاسگاههای پلیس راه و تأمین دسترسی برای دستگاههای مؤثر با همکاری نیروی انتظامی و تأمین بسترهای مخابراتی مورد نیاز به منظور اطلاع‌رسانی از وقوع حوادث ترافیکی توسط رانندگان واجد شرایط ناوگان حمل و نقل عمومی به مراکز پلیس، اورژانس، راهداری و هلالاحمر انجام دهد.

بر این اساس، وزارت راه و ترابری موظف است به منظور ارتقای ایمنی وسایل نقلیه با مشارکت بخش خصوصی نسبت به راه‌اندازی مراکز معاینه فنی ناوگان حمل و نقل عمومی (به جز سواری کرایه) و الزام به بازدید منظم دوره‌ای، ظرف شش ماه از ابلاغ آیین‌نامه اقدام کند.

بر اساس این آیین‌نامه، پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا موظف است ضمن راه‌اندازی کامل سیستم جامع تصادفات ظرف شش ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه و اعمال نظارت مستمر بر ثبت دقیق اطلاعات حوادث رانندگی، در تمامی پاسگاههای پلیس راه کشور، فراهم ساختن امکان تجزیه و تحلیل آماری تصادفات به صورت دینامیکی، برای سازمانهای دخیل در امر کاهش تصادفات، براساس سطح دسترسی‌های تعریف شده، اموری مانند همکاری با کمیته تخصصی آموزش و فرهنگ‌سازی به منظور تعیین علل و عوامل انسانی مؤثر در وقوع تصادفات براساس تجزیه و تحلیل آماری تصادفات و نسبت سهم هر یک از علل، هدفمندکردن فعالیت گشت‌های پلیس راه براساس تجزیه و تحلیل‌های آماری اطلاعات تصادفات، در بازه‌های زمانی پرتصادف و با در نظر گرفتن حوزه‌های جغرافیایی و کنترل و ثبت وضعیت هوشیاری رانندگان ناوگان حمل و نقل عمومی به صورت نمونه‌گیری اتفاقی و رانندگان درگیر در تصادف (اعم از مقصر یا غیرمقصر) از طریق تست مصرف موادمخدر، روانگردان، مشروبات الکلی و خواب‌آلودگی و مانند آنها را انجام دهد.

بر این اساس، دستگاههای مؤثر موظفند برنامه اجرایی خود و اهداف کمی حاصل از اجرای آن در چارچوب تکالیف مشخص شده در این آیین‌نامه با به کارگیری همه منابع و امکانات موجود ظرف سه ماه به ستاد ارایه کنند.

بر اساس این آیین‌نامه، در راستای تحقق مدیریت واحد حمل و نقل، وزارتخانه‌های راه و ترابری و کشور وظیفه سیاست‌گذاری کلان، برنامه‌ریزی و نظارت عالی مدیریت ایمنی راهها و سوانح ترافیکی را به ترتیب در شبکه حمل و نقل برون‌شهری و شهرها و حومه آن بر عهده دارند.